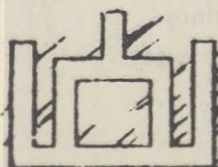
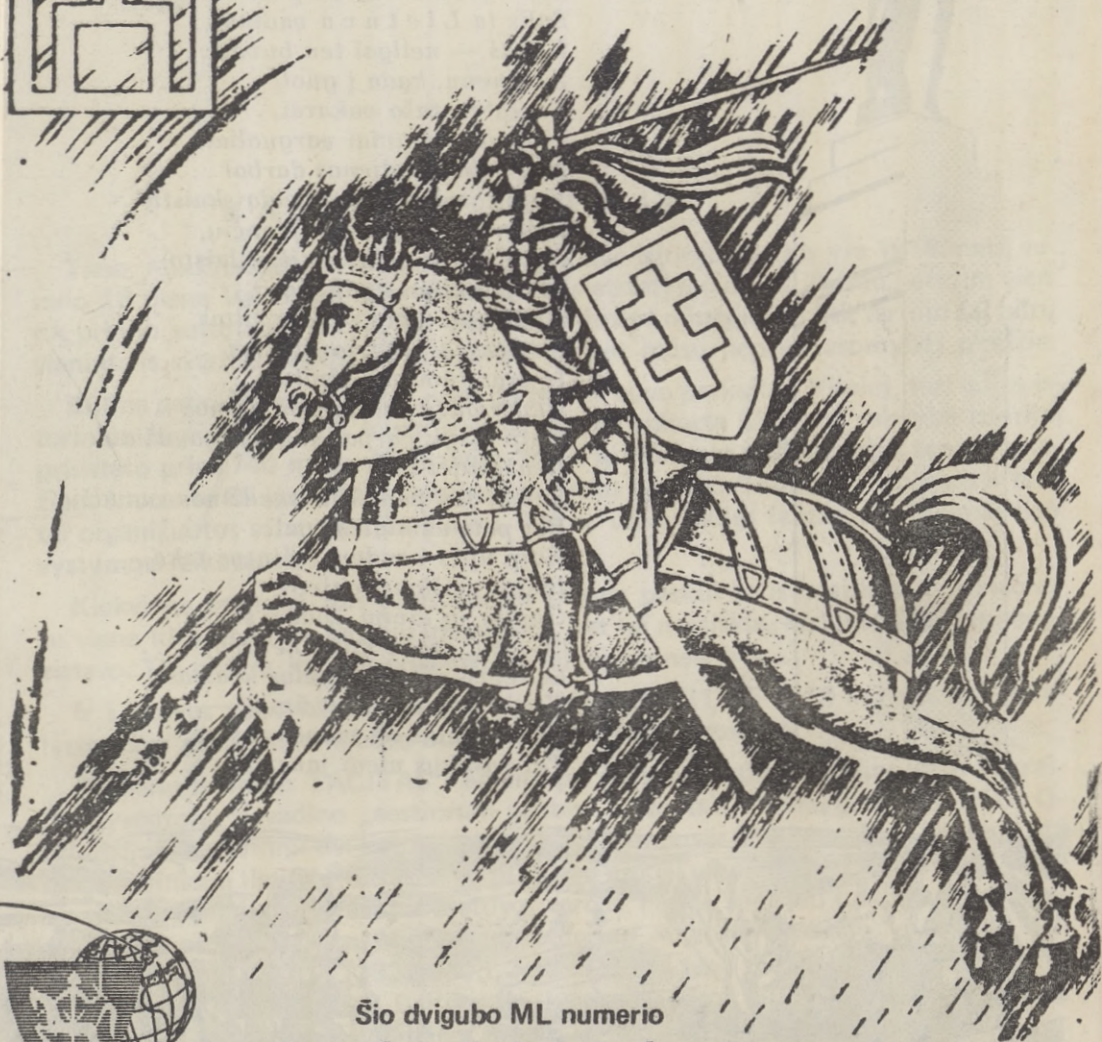

MŪSŲ LIETUVA

NR. 8-9 (1491-2) — 1977 M. VASARIO 24 — KOVO 3 D.

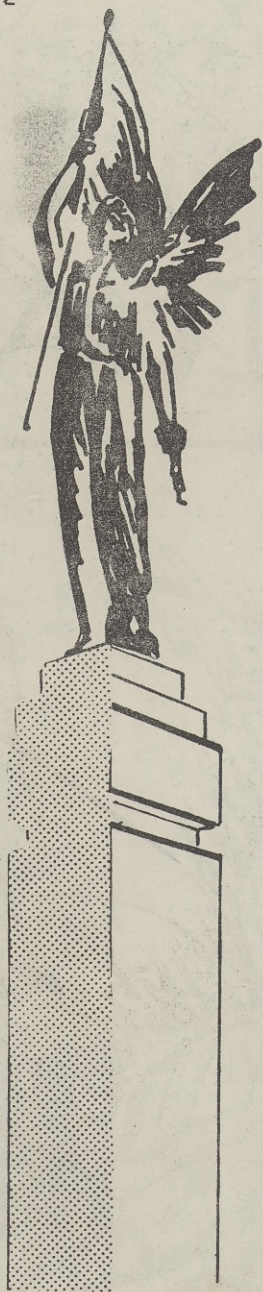

Šio dvigubo ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS yra
BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

YRA ŠALIS

Yra šalis, kur upės teka
 Linksmai tarp girių ūžiančių,
 Ir meiliai tarpu savės šneka
 Prie giesmininkų vieversių.
 Ten prakaitas aplieja žmones
 Prie vasaros sunkių darbų
 Ir prastas parėdas marškonis
 Apdengia sąnarius visų.
 Bet tave meiliai pavaišina,
 Kaip tik nueini į svečius —
 Ten tave myli, valgydina,
 Kiek tiktai leidžia išteklius.
 Ir grakščios tos šalies merginos
 Ten žydi vis kuo no puikiau . . .
 Šalis ta L i e t u v a vadinas.
 Bet aš — neilgai ten buvau . . .
 Atsimenu, kada į guolį
 Saulutę prašo vakarai,
 Ir gieda lietuviai varguoliai,
 Nes pabaigti dienos darbai . . .
 Kaip tąsyk mergos veidą skaištu
 Prie rūtų lenkia kvepiančių,
 Dainuodamos jas meiliai laisto,
 Lelijų skinas žydinčių . . .
 Atsimenu, kaip vakars šiltas
 Po vasaros kaitrios dienos
 Ir oras ramumu išpiltas,
 Nenoroms traukia prie dainos . . .
 Kaip tąsyk varpas sunkiai gaudžia
 Ir užgirdėt toli, toli . . .
 Seniai jau paukščiai medžiuos snaudžia.
 Bet pats užmigti negali . . .
 Kaip upės vandens, mintys teka,
 Idėjos reiškiasi galvoj;
 Gamta su tavim, rodos, šneka:
 “Gražu, gražu mūs Lietuvoj” . . .
 O, tėviške! koks mielas kraštas,
 Kurio taip netekau ūmai, —
 To neišreikš nė vienas raštas,
 Tai pasakys vieni jausmai . . .

1224 m.

1386 m.

VASARIO 16-TOJI

Tiesa, reikšmingiausias Lietuvos XX amžiaus istorijos įvykis yra 1918 metų vasario 16 dieną Valstybės Nepriklausomybės atstatymo aktas. Tačiau neturim vien tik prie jo sustoti ar vien tik juo Vasario 16-tosios minėjimą grįsti, tartum tai būtų vienintelis svarbus įvykis mūsų istorijoje ar net mūsų nepriklausomybės pradžia.

Būtina pabrėžti, kad tai, kas prieš 59 metus buvo paskelbta Vilniuj, turi gilius istorinius pagrindus. Juk laisva ir organizuotai sukurta Lietuvos valstybė istorijoje prisistato prieš 740 metų. Mindaugas, tapęs krikščioniu, 1251 metais buvo Popiežiaus Inocento IV įgaliojimo vainikuotas „visos Lietuvos“ (būtent vieningos ir tvirtai organizuotos valstybės) karaliumi. Tai ne ūmai iškilęs faktas, o pasekmės ilgo vystymosi laikotarpio.

Kiekviena valstybė turi preistorinius laikus; paskui kelis neaiškius šimtmečius su viena kita istorinių šaltinių užuomena. Bet tai nereiškia, kad ji tais laikais neegzistavo. Tik reiškia, kad jos preistoriniai laikai dar neištirti.

Ir Lietuvos valstybė daug senesnė už Mindaugo (1215-1263 m.) sukurtą karalystę, nors prieš tai ir nebūtų buvusi vieno valdovo rankose.

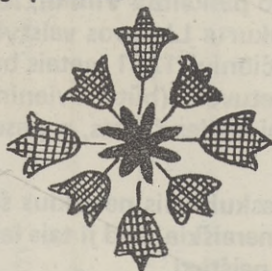
Romėnų istorikas TACITAS I amžiuje po Kristaus rytinio Baltijos jūros pakraščio gyventojus pavadino „aestiorum gentes“ — aisčiais. Graikų geografas PTOLOMĖJUS II amž. mini dvi lietuvių gimines, — galindus ir sūduvius. Nuo IX amž. pradžios užtinkam lietuvių vardą, o 1009 m. jau aiškiai paminėta ir LIETUVA. Vėliau vis dažniau minimas lietuvių ir Lietuvos vardas. Paskui seka jau turtinga dokumentais Lietuvos istorija — su Mindaugu, Gediminu, Algirdu, Kęstučiu, ypač gi su VYTAUTU DIDŽIUOJU (1392-1430.), kada Lietuva tapo didžiausia ano meto Europos valstybe, siekianti nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Su šia Lietuva gyvai rišasi ir Vasario 16-tosios aktas, jungiant praeitį su dabartimi — ir ateitimi.

Juk ir mūsų Tautos Himnas prasmingai primena:

Iš praeities tavo sūnūs
Te stiprybę semia.

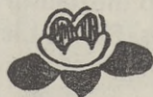
Lietuva stovi ant dviejų įtakų slenksčio – tarp Vakarų ir Rytų. Iš čia jos ypatinga paskirtis.

Lietuvių protėviai Pabaltijyje jau gyveno 2000 m. prieš Kristų.

Senovėje Lietuvos valstybė apėmė didesnius žemės plotus kaip dabar, o vėliau, priešams spaudžiant, mažėjo.

Lietuva nedidelis kraštas, bet ji didesnė už Daniją, Belgiją Šveicariją ir daugelį kitų kraštų.

Viduramžiais idealizuota vieninga EUROPA ir LIETUVOS vieta joje.

Kingdom of Lithuania in a medieval map of Europe

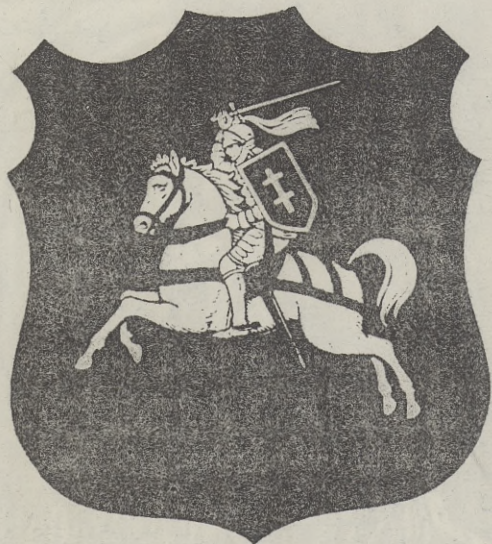

MINDAUGO KRIKŠTAS

Kai Mindaugas 1251 m. priėmė krikštą ir 1253 buvo karūnuotas Lietuvos karaliumi tai Lietuva oficialiai nuo to laiko galėjo būti vadinama krikščioniška karalyste, nors jos gyventojų dauguma tebebuvo pagoniška. Tuo metu krikščionybė Lietuvoje nespėjo įsigalėti, nes pats Mindaugas, nuolat kariaudamas, neturėjo laiko ją remti, o pagaliau 1263 m. buvo pats nužudytas. Pranciškonai ir dominikonai pradėję jo laikais misijonieriauti, misijų darbą dirbti nesiliovė iki Jogaila ir Vytautas 1387-1417 m. galutinai Lietuvoje įvedė krikščionybę. Su Mindaugu tačiau prasideda plačiau žinoma Lietuvos istorija.

ŠAUKIU LIETUVIŲ BURTIS PRIE LIETUVIO,
IR GYVĄ ŠIRDĮ PRIE GYVOS ŠIRDIES,
KAD TAMSIAME VIDURNAKTY NEŽUVE,
RYTMEČIUI PAKILTUME GYVENTI IR ŽYDĖT.

LIETUVOS VYTIS

Lietuvos herbas: vytis, karys - raitelis.

Lietuvių narsumą aprašo senosios kronikos, kaip antai: "... Ir bėgo rusai, nors daug gausesni, per miškus ir sodžius, nuo lietuvių, tartum kiškiai, išvydę medžiotoją" (Henricus Letus – Livoniae Chronicon)

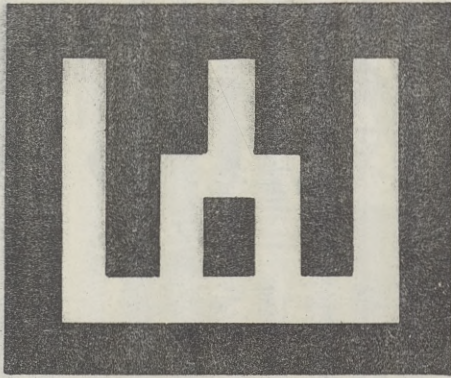

Trakų pilis

Didysis Lietuvos Kunigaikštis ALGIRDAS prie Maskvos vartų (1369 m.)

By S. Ušinskas
Dail. S. Ušinsko pav.

GEDIMINO STULPAI, arba GEDIMINO VARTAI
Tautinis lietuvių ženklas, vartotas jau senovėj įvairių
Lietuvos valdovų ir miestų. Dail. A. Krivicko grafika

Kur lygūs laukai...
Lietuviai barzdočiai dūmoja...

BIRUTĖ

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio
Kęstučio žmona ir Vytauto Didžio-
jo motina.

Bernardas Brazdžionis

ŠIAURĖS PAŠVAISTĖ

Lietuva – mano šiaurės pašvaistė
Ir gėlė sidabrinų rytų.
Kas krauju tavo veidą nulaistė
Ir ko raudi prie kryžkelės tu?

Ak, raudočiau ir aš apkabinęs
Tavo kojas gimtoj pakelėj,
Kad iš tavo padangės lininės
Kristų džiaugsmo dienos spinduliai,

Kad sugrįžęs ant Nemuno kranto
Iš tremtinio kelionės liūdnos
Glausčiau, tartum relikviją šventą
Radęs slenkstį namų pelenuos.

Ak, norėčiau raudoti iš džiaugsmo
Ir pajust, kad po kojom esi,
Lietuva, žemės žodi švenčiausias,
Lietuva, žemės laime šviesi!

(V. K. Jonyno medžio raižinys)

Vos jėjusi į krikščioniškų valstybių šeimą (apsikrikštijo 1387-1417 m.), Lietuva išugdė krikščioniškai pavyzdinę jaunikaitį – ŠV. KAZIMIERĄ (1458-1484), visu šimtmečiu anksčiau negu kitos, krikščioniškai daug seniau pribrendusios tautos, kaip Lenkija šv. Stanislovą Kostką (1550-1568), Italija šv. Aloyzą Gonzagą (1568-1591), Belgija – šv. Joną Berchmansą (1599-1621). Ir jį išugdė ne vienuolyno celėj, kaip kad anuos, o karališko dvaro prabangoj, tuo praktiškai įrodydama, kad šventumas galimas ir kasdieniam gyvenime.

Šv. Kazimieras Amazonijos džunglėse – Guajarà-Mirim kun. F. Bendoraičio vadovaujamoj ligoninėj.

Dar niekas nekalbėjo apie Liurdą (1858 m.), nei apie Fatimą (1917 m.), nei apie Aparecidą, kai ŠILUVOS laukuose 1608 metais viešai vaikštinėjo, tartum savo ūky, Švč. Mergelė Marija, nepagailėdama dėl Lietuvos savo ašarų. Ir Lietuva išliko Marijos žeme.

Nenuženk nuo akmens,
O Marija,
Pušynėly žaliai Šiluvos.
Krauju ten ir ašarom lyja:
Nepalik, nepalik Lietuvos!

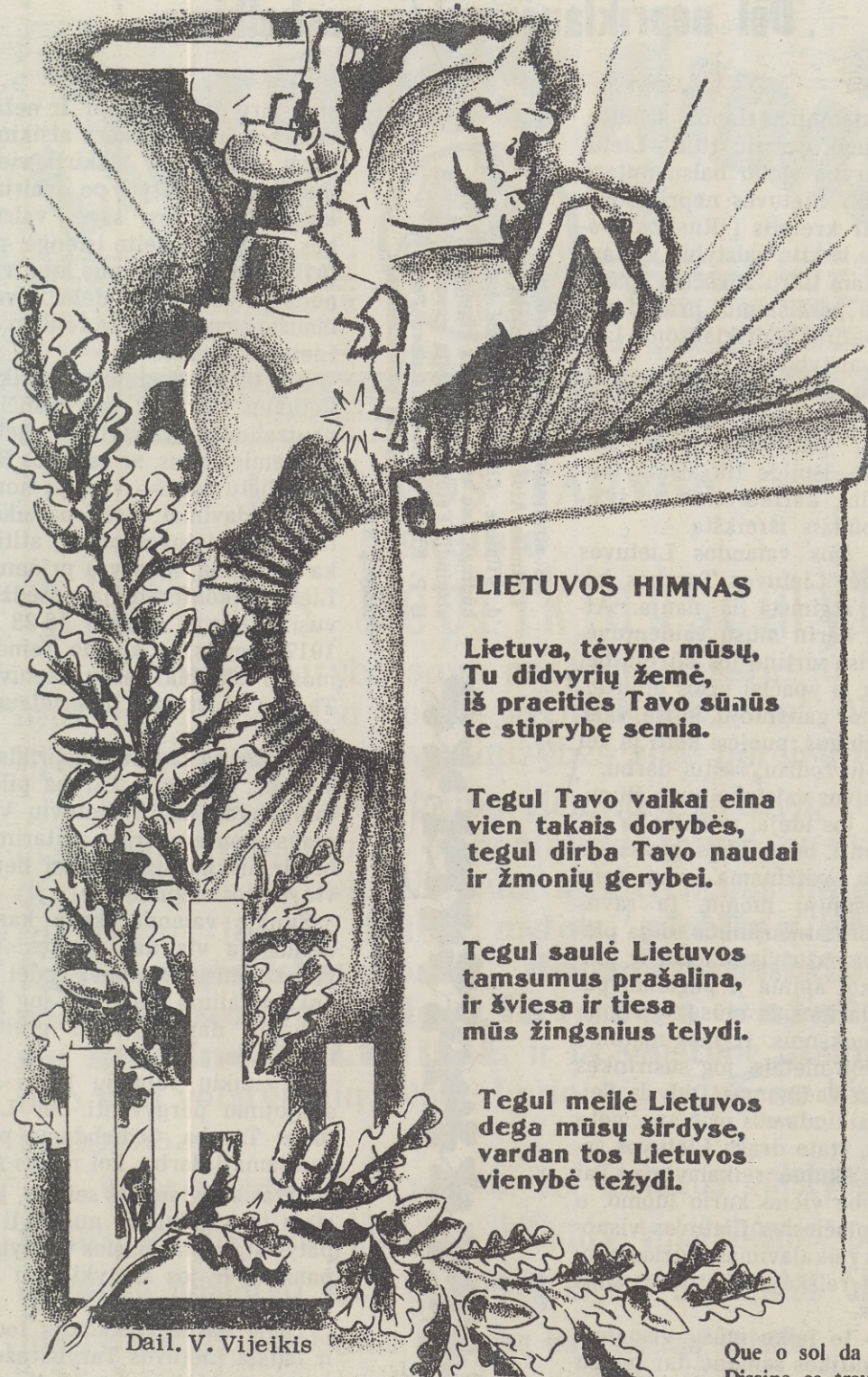
(Kotryna Grigaitytė)

Ad. Varnas —
 Aušros Vartų Marija
 (pieštuku)

Štai ir VILNIUS
 ant kalvos,
 Graži sostinė
 Lietuvos.

LIETUVOS HIMNAS

Lietuva, tėvyne mūsų,
Tu didvyrių žemė,
iš praeities Tavo sūnūs
te stiprybę semia.

Tegul Tavo vaikai eina
vien takais dorybės,
tegul dirba Tavo naudai
ir žmonių gerybei.

Tegul saulė Lietuvos
tamsumus prašalina,
ir šviesa ir tiesa
mūs žingsnius telydi.

Tegul meilė Lietuvos
dega mūsų širdyse,
vardan tos Lietuvos
vienybė težydi.

Dail. V. Vijeikis

HINO NACIONAL LITUANO

Oh. Lituânia, Pátria nossa
Terra de heróis,
O passado que dá forças
Para os filhos teus.

Que teus filhos sempre sigam
A senda das virtudes;
No trabalho que prossigam
Em prol do bem de todos.

Que o sol da Lituânia
Dissipe as trevas:
Que a luz e a justiça
Guie os nossos passos.

O amor da Lituânia
Que vibre em nossos corações.
Em seu nome que floresça
A concórdia e a união.

Dėl nepriklausomybės paskelbimo

Laukiamoji valanda išmušė. Šeštadienį, vasario 16 d., Lietuvos Taryba vienu balsu nutarė paskelbti Lietuvos nepriklausomybę ir kreiptis į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes tam tikru aukščiau spausdinamu pareiškimu, prašydama jų pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Ivyko, ko visa Lietuva senai troško bei laukė. Ir Lietuvos Taryba, pasiryžusi prie šito žingsnio, išpildė tik aiškia tautos valią, kartkartėmis ir įvairiais būdais išreikštą.

Nuo šios valandos Lietuvos valstybė, Lietuvos Tarybos keliama, atgimsta iš nauja. Atgimsta kartu mūsų vaidentuvėje ir visa virtinė jos kūrėjų bei gynėjų, o ypačiai visos eilių eilės tų jos gaivintojų, kurie, valstybei žlugus, puolėsi kelti ją vėl ant kojų žodžiu, raštu, darbu.

Lietuvos valstybė buvo žlugusi. Bet jos ideja, reikalas ją vėl atgaivinti buvo likęs gyvas. Iš pradžių gaivinama vien tarp aukštesniųjų luomų, ta savos valstybės atnaujinimo ideja plėčiasi pamažu vis plačiau ir plačiau, kol apima ji pagaliau pačius plačiuosius mūsų visuomenės sluoksnius. Ir mes matome jau 1905 metais, jog susirinkęs Vilniun vadinamas Didysis Seimas, taikindamas prie ano meto sąlygų, stato drąsų Lietuvos savarankiškumo reikalavimą. Tai jau nebe vieno kurio luomo, o visos plačiosios Lietuvos visuomenės reikalavimas, kurios nuomonių reikėjas ir buvo anas Seimas.

Nuo to laiko mūsų visuomenės politikos sąmonė dar labiau brendo ir aiškėjo. Geriausiai matome tai, ištikus didžiajam pasaulio karui, kuris kaip tik visu sunkumu gulė be ko kito ir ant Lietuvos bei lietuvių tautos. Lietuvos kraštas buvo paverstas karo lauku, lietuvių tauta pasi-

Sis straipsnis buvo išspausdintas "Lietuvos Aido" 1918 m. vasario 19 d. Vilniuje. Čia ji pateikiame kaip būdingą ano meto lietuvių rūpesčių atspindį. Fotostatinę kopiją gavome iš P. Klimo, Lietuvos atstovo Paryžiuje, archyvo. Kalbą paliekame netaisyta. RED.

juto tarp dviejų ugnių. Ir nežiūrįnt, jog lietuviai karo atsikimū buvo suskaldyti, atskirti vieni nuo kitu, išmėtyti po įvairias, kovojančias tarp savęs valstybes, — jis vis dėlto įstengė, nepriklausomai vieni nuo kitų, vienodai nusistatyti delei svarbiausio savo politikos reikalo — Lietuvos ateities.

Ar tai paimsime Amerikos lietuvius, ar tai gyvenančius neutralinėse valstybėse lietuvius emigrantus, ar pagalios Rusijos lietuvius, — visų jų norai ir pageidavimai, viešai pareikšti ir liečią Lietuvos ateitį, atitinka nutarimą, kurį yra priėmusi Lietuvos konferencija, posėdžiavusi Vilniuje rugsėjo 18-23 d. 1917 metais, o kuriuo remdamos ir skelbia dabar Lietuvos Taryba Lietuvos nepriklausomybę.

Skelbdama Lietuvos nepriklausomybę, Lietuvos Taryba pildo tokiu būdu ne tik lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimą, bet ir aiškiai apsiareiškusių lietuvių tautos liepimą.

Sunkią valandą, kada karas nenustoja vis dar siautęs, atgimsta mūsų valstybė. Todėl išanksto galima jau spėti, jog jos kėlimosi darbas nebus greitas ir lengvas.

Ir sunkių valandų turės be abejo jimo pergyventi dar Lietuvos Taryba, bedirbdama priruošiamąjį darbą, kol nebus sušauktas steigiamasis seimas, kuriam teks galutinai nustatyti ir patys atgimstančiosios valstybės pamatai ir jos santykiai su kitomis valstybėmis.

Tame darbe reikalauja todėl ir laukia Lietuvos Taryba užuojautos, supratimo ir pagalbos iš plačiosios Lietuvos visuomenės, kurios reikalams juk ji tik ir tetarnauja.

D-ras J. Šaulys
Lietuvos Tarybos
vicepirmininkas.

LIETUVOS AIDAS

Šios Vokietijos cenzūros, betvirtinimo ir želdymo mokesčių mokesčių „Lietuvos Vokietijos“ priedo. Kiekvienas mokėtojas 5 rub. (12 mar.), po to 3 rub. 6 mar., trima mokėtojas 1 rub. 30 kop. (3 mar.), ketinantis 80 kop. (1 mar.). Atskiriamas mokėtojas — 5 kop. (10 f.). Redakcijos adresas: Vilnius, Bonaifėja g. 2. Lietuviškam rašantui reikia 600 adresas. Au die Prasaui No 60 Ost. IV Nr. „Lietuvos Aidas“, Darsučio Paldpost 180.

Škotijos kaimas šaltadėmė skilęs per 15 kop. (30 f.), bet ir darbe skilimas tabakų per 10 kop. (20 f.); trečdalis skilimo reikiamas skilęs 75 kop. (1,50 mar.). Skilimų pakartojant maldinimo pascas. Skilimas primamų kiltrelio Admistracijoje, Vilniuje, Bonaifėja g. 2-2, kas tik ry apyty ir visose skilimų jautose.

Vy: Jonas redaktorius A. Smetona, artimieji bendradarbiai: M. Biržiška, P. Ruginaitis, P. Klimas, kun. dr. J. Stankevičius, agr. A. Stulginskis, dr. J. Saulys ir A. Zmuidzinaičius

№ 22 (70)

Vilnius, antradienis, 1918, m. vasario mėn. 19 d.

II metai

LIETUVOS TARYBA skelbia

Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario m. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintąja tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo m. 18—23 d. 1917 metais, **skelbia atstautanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine VILNIUJE** ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau susauktas Steigiamasis Seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Vilnius, vasario 16 d. 1918 m.

Lietuvos Tarybos nariai:

Dr. J. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Banaflis, P. Dovydaitis, St. Kairys, P. Klimas, D. Malinauskas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petrušis, Dr. J. Saulys, K. Saulys, J. Sernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, J. Valiokaitis, J. Vileišis.

Šis „Lietuvos Aido“ numeris 1918 metais dėl okupacinės vokiečių cenzūros negalėjo būti išleistas, nes pirmame puslapyje buvo išspausdintas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas. Taip pat buvo uždraustas ir dr. J. Šaulio straipsnis bei kiti rašiniai. Šis „LA“ numeris rastas P. Klimo archyve Paryžiuje

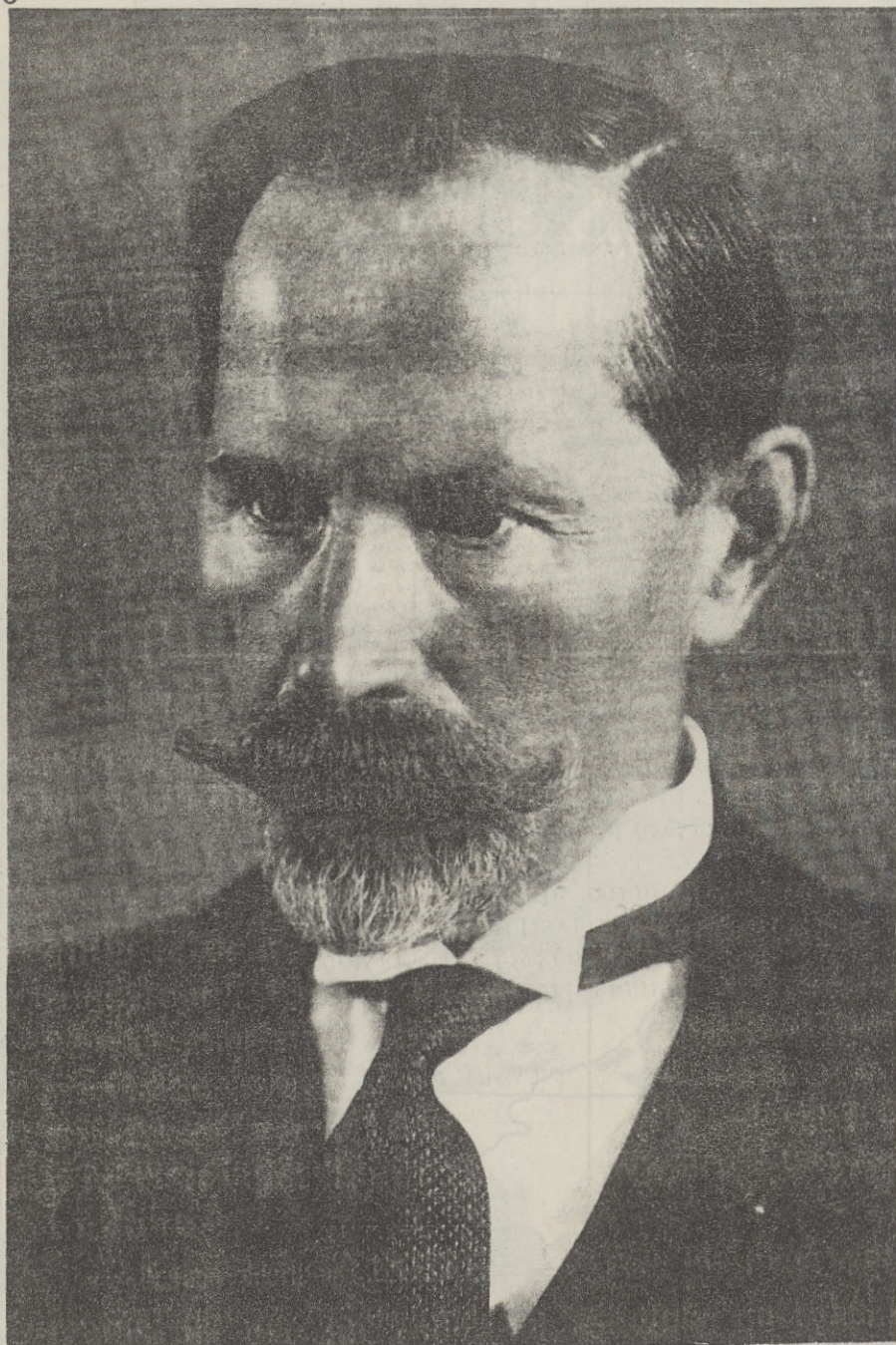

Vytautas Didysis 1392 - 1430 m./J.Mackevičiaus pav./

Vytauto Didžiojo laikų Lietuva
 /7emėl.braižė Lazauskas/

Braišk. Lazauskas

ANTANAS SMETONA
pirmasis Nepriklausomos Lietuvos prezidentas

Antanas Smetona kalbėjo lietuviškam jaunimui: „Mokantis ir save auklėjant svarbu ne tiek kitų, kiek savo paties kritika. Tokia kritika iš menko „aš“ padaro kilnų „aš“ (Pasakyta-parašyta, II t., psl. 239).

Stasys Santvaras

LIETUVA

Daugumas dainių gaudžiai gieda:
 Tu maža, mažytė, gal mažiausia!...
 O man tai svetima, skaudu ir gėda,
 Nes mano sieloj tu didžiulė, didelė, didžiausia!

Mažytė būdama, nuskurusi pelenė,
 Ar tu pasiektumei Juodųjų Marių krantą?
 Totoriai, rusai, vokiečiai ir lenkai neišmanė
 Kaip pasivyti
 Kaip sutramdyti Vytį,
 Kuris per ugnį, per upes, per kalnus skrenda!

Mažytė būdama, besparnė siela,
 Ar lobių tu prikrautum į visų kaimynų klėtis,
 Ar tu, kaip motina, įveiktum praradimo gėlą?...
 Tai tavo genijaus sparnai,
 Aušrom žerėję amžinai, --
 Nuo marių lygi marių iškilo pergalės ir mintį sėti!

Mažytė būdama, tik žemės lopinėlis,
 Ar tu pakeltum amžių kovas, žudymus, vergiją,
 Ar nuo naštos mirtin nesvirtų karklo katinėlis?...
 Nei nūdien, nei seniai,
 Ak, niekuomet maži nebuvo kankiniai, --
 Kaip feniksai, jie pelenuos atgija!...

Daugumas dainių gaudžiai gieda:
 Tu maža, mažytė, gal mažiausia!...
 O man tai svetima, skaudu ir gėda,
 Nes mano sieloj tu didžiulė, didelė, didžiausia!

TAUTINĖ VĒLIAVA

Senosios istorinės Lietuvos vėliava buvo raudonos spalvos. Bet po paskutinio (1795 m.) Lietuvos-Lenkijos valstybės padalinimo Lietuva tikros savo vėliavos beveik neturėjo. O Mažoji Lietuva visą laiką turėjo savo vėliavą žalios-baltos-raudonos spalvos. Tai šia vėliava kartais pasinaudodavo ir Didžioji Lietuva.

M. Biržiška savo atsiminimuose rašo, kad 1905 m. dr. J. Basanavičius lietuvių studentų buvo paklaustas, kokia buvusi senovėje tautinė Lietuvos vėliava ir kokia ji turėtų dabar būti. Daktaras trumpai atsakė: — „Buvo raudona“. Tas jauniems revoliucionieriams labai patiko ir, iškeldami raudoną vėliavą, jautėsi ne tik revoliucionieriais, bet ir lietuviais. Pasibaigus revoliucijai, lietuviškos vėliavos klausimas ir vėl kurį laiką buvo pamirštas.

Kai 1917 m. Rusijoje kilo revoliucija, tai ten gyvenantieji lietuviai ir vėl pradėjo žygiuoti su raudonomis vėliavomis. Ar ta spalva buvo jungiama su senovinės Lietuvos praeitimi, neteko patirti. Tik yra žinoma, kad tuomet raudona spalva buvo laisvės ir džiaugsmo simbolis. Su raudona vėliava demonstracijose dalyvavo ir Voronežo atėitininkai. („Ateitis“, 1963 m., Nr. 4.).

1917 m. Vilniuje buvo sukviesta lietuvių konferencija. Dr. J. Basanavičius, pasitaręs su dail. A. Žmuidzinavičium ir kitais, konferencijos salę viduje ir iš oro papuošė raudonai-žaliois vėliavėlėmis. Tai buvo pagrindinės spalvos: raudona — D. Lietuvos, žalia — M. Lietuvos. Tos konferencijos metu buvo išrinkta komisija tautinės vėliavos spalvoms nustatyti. Komisijon išrinkti dr. J. Basanavičius, dail. A. Žmuidzinavičius, archt. T. Daugirdas ir dail. J. Vienožinskis. Ši komisija paskutinę konferencijos dieną pranešė, kad ji tautinei vėliavai parinko spalvas raudona-žalia-geltona, ir jos buvo priimtos. Vyriausioji spalva buvo raudona, nes tai yra senovinės istorinės Lietuvos spalva, žalia — M. Lietuvos spalva, o geltona, archt. T. Daugirdui reikalaujant, pridėta tik dėl grožio — raudonos-žalios spalvos niūrumui sušvelninti. Vilniuje vėliavos spalvos pagal vyresniškumą buvo vardinamos iš apačios aukštytyn, būtent, raudona-žalia-geltona. Bet kai mūsų vyriausybė persikėlė į Kauną, tai pamiršo spalvų vyresniškumą ir jas pradėjo vardinti iš viršaus žemyn — geltona-žalia-raudona. Lietuvos Taryba, paskelbusi Nepriklausomybės aktą, priėmė valstybės ženklą — Vytį, tautos himną „Lietuva, tėvyne mūsų“ ir dabartinių spalvų tautinę vėliavą. Vėliau visa tai patvirtino susirinkęs visos tautos išrinktas Steigiamasis Seimas.

Po revoliucijos Rusijoje pradėjo formuotis lietuvių karių tautiniai daliniai. Kai kurių dalinių kariai turėjo ant rankovių užsisiauvę M. Lietuvos spalvų, žalia-balta-raudona, trikampių. 1937 m. Kaune buvo minima lietuvių karių tautinio sąjūdžio rusų kariuomenėje 20 m. sukaktis. To sąjūdžio dalyviai buvo pavadinti pirmūnais ir suvažiavime dalyvavo prisisegę prie krūtinės mažą juostelę su žalia-balta-raudona spalva. Tai priminė spalvas, kurias naudojo 1917-18 m. Rusijoje. Dar yra žinoma, kad M. Lietuvos spalvas turėjo įsivedęs 1 pėst. Prūsų Lietuvos pulkas, kuris 1919 m. pradžioje buvo pradėtas formuoti Tauragėje. Bet tas pulkas nespėjo susiorganizuoti ir buvo išskirstytas į kitas kariuomenės dalis. O kai pradėjo organizuotis mūsų kariuomenė, tai savanoriai prie kairės rankovės, aukščiau alkūnės nešiojo tautinių spalvų trikampių. Ant kareivių trikampių ir karininkų raiščių buvo užspausiti dalies antspaudai. Trikampiai ir raiščiai jau buvo dabartinių tautinių spalvų.

Kai tik atsikūrė Lietuva, tai antspauduose vartojamų vyčių ir tautinių vėliavų buvo didelis nevienuodumas. Todėl 1923 m. buvo sudaryta tokia komisija, kuri pavėdė dail. A. Varnui paruošti Vyčio ir tautinės vėliavos projektus. Jis juos paruošė, suvienodino, o valstybė apsaugojo įstatymu. O vartojama taip vadinama stilizuota Vytis, tai tik išniekinimas Lietuvos valstybės ženklą.

Lietuva turėjo ir valstybinę vėliavą. Tai buvo raudonos spalvos vėliava su baltu Vytimi arba Gedimino stulpais. Tokia vėliava plevėsavo ant Lietuvos Valstybės Tarybos rūmų Vilniuje. Vėliau tokią vėliavą matėme Karo Muziejaus bokšte, prie prezidentūros ir Ministrų kabineto rūmų.

1930 m. visa Lietuva iškilmingai minėjo Vytauto Didžiojo 500 m. mirties sukaktį. Tais metais atsirado taip vadinamos Vytautinės vėliavos. Tai buvo tautinės vėliavos 10 metrų ilgumo. Taip pat į Vytautinių vėliavų skaičių įėjo visos iš Vytauto laikų užsilikusios vėliavos (reprodukcijos) ir valstybinė Lietuvos vėliava su Vyčiu arba Gedimino stulpais. Tų iškilmų metu valstybinė vėliava buvo kabinama centrinėje vietoje ir tokią vėliavą provincijos miestuose galėjo pakabinti tiktai viena.

Mūsų vėliavos geltona spalva reiškia derlinguosius Lietuvos laukus, žalia — nepalaužiamą viltį amžiais gyvuoti, raudona — lietuvių tautos narsumą ir už tėvynę pralietą kraują. Poetiškai aptariant: nuo aušros geltona, nuo pievų žalia, o nuo dobilų raudona.

V. Vytenietis

TĖVYNĖ KENČIA

Pražydo bijūnai daržely,
Iš beržo jau teka sula,
Ir čiulba paukštėliai medely,
Tik verkia tėvynė mana.

Baltuoja ramunių žiedėliai,
Vėjelis šukuoja javus,
Ir gražo rankas mūs broleliai,
Gegutė kukuoja vargus.

Padangėj vyturėlis čireno,
Artojo ilgėdams dienų,
Birželio tremty iškeliavo
Daug brolių iš savo namų.

Medeliai pravirko prie kelio,
Upelis neglostė krantus,
Nėr tėviškės gimto namelio,
O, Dieve, ar ilgai taip bus?

Alb. Kašiubienė

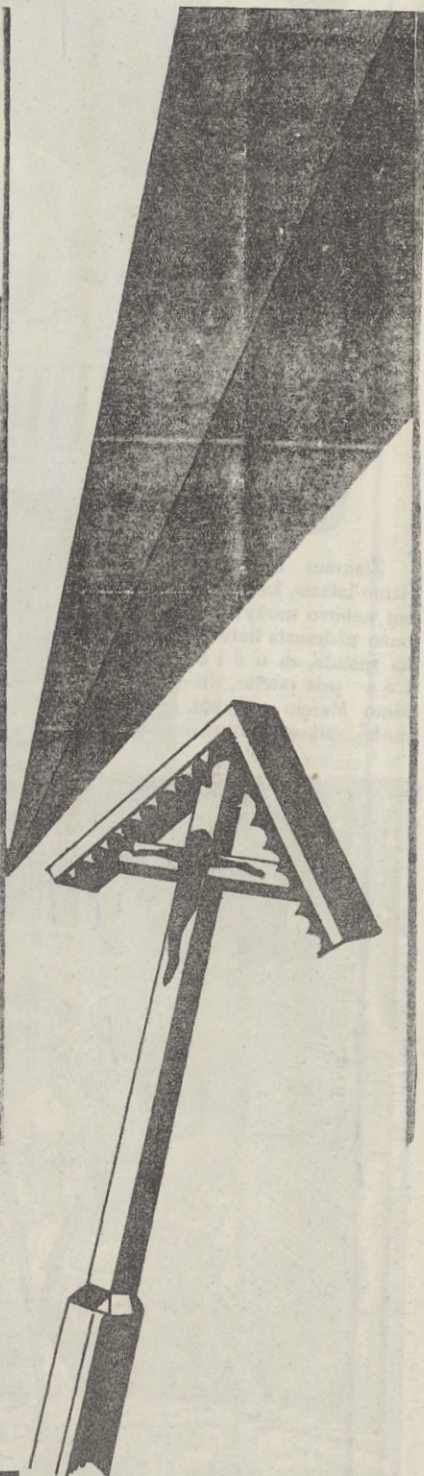

Telesforas Valiūš.

Šauksmas iš Baltijos

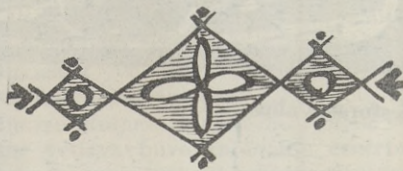
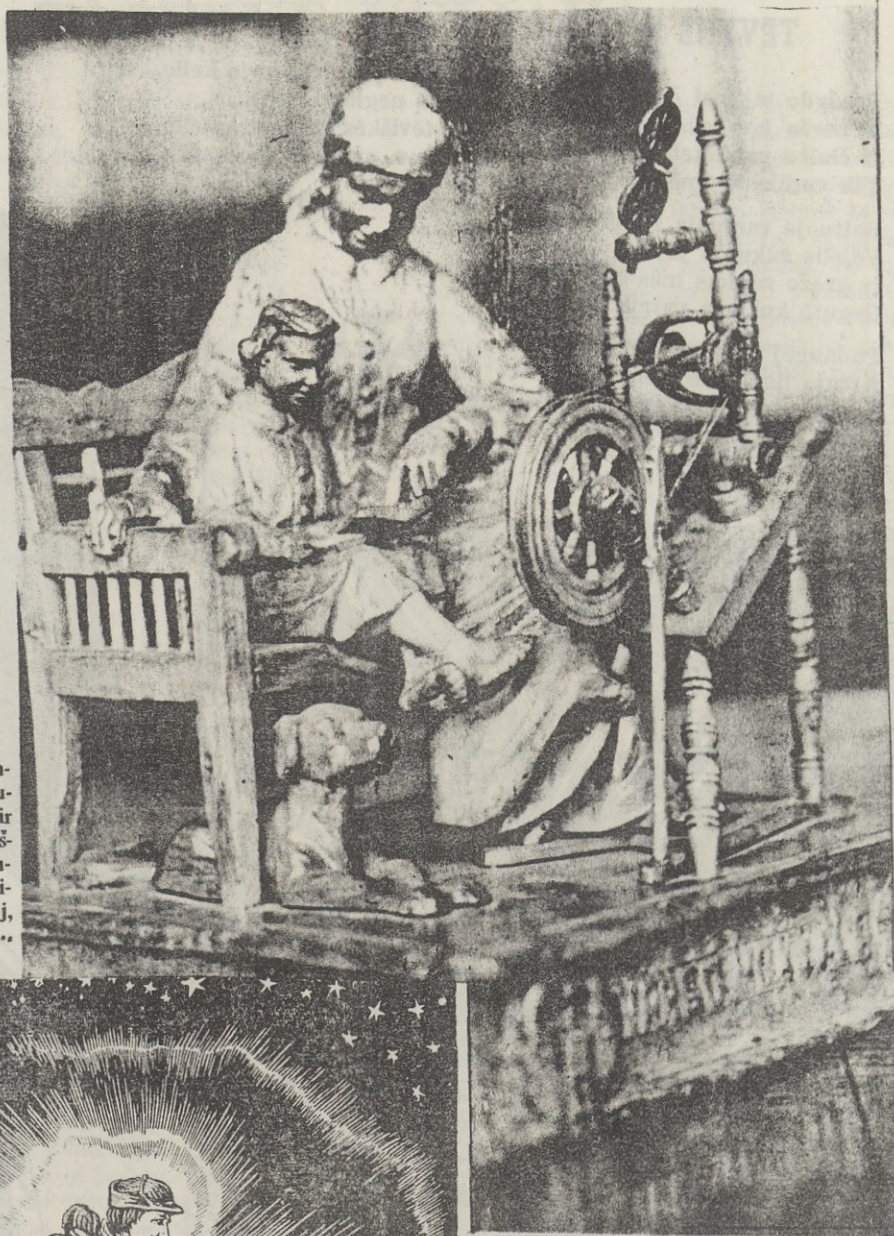
NE VELITUI JI TIEK IŠKENTĖJOI
KANKLIŲ BALSĄ IŠGIRS,
MIEGĄS KRAUJAS UŽVIRS,
NES KRYŽIUS GYVATĄ ŽADĖJO.

Maironis

Žiauraus obskurantizmo laikais, kai Lietuvoj nebuvo mokyklų ir buvo uždrausta lietuviška spauda, m o č i u t ė s prie ratelio, ištikimo Margio sargyboj, mokė vaikus skaityti..

... o nenuilstantis k n y g n e š y s, nebdamas vargo, žandarų persekiojimo ir net Sibiro katorgos, iš užsienio atgabentom knygom švietė Lietuvos kaimą, – Ir tauta, kurioj nebuvo mokyklų, o knyga net buvo persekiojama, n e b u v o analabetu – nemokančių skaityti ir rašyti.

ŠIRVINTAI.

Paminklas žuvusiems už nepriklausomybę

Atsikūrusią Lietuvą gynė
savanoriai, turėdami
kautis trijuose frontuose: prieš
vokiečius, rusus ir lenkus.

LIET. ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METŲ DARBO VAIZDAS

Lietuvių Chartos vykdymas: savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę
lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume.

Mes vyrais užaugsim —
 Tvirtais, dideliais,
 Į Lietuvą trauksim
 Didvyrių keliais.
 Sustosime Vilniuj, Šiauliuos ir Kaune,
 Su tėviškės kario žalsva miline.

M
MŪSŲ LIETUVA
 III lažiesiems

KODEL AŠ MOKAUS LIETUVIŲ KALBĄ

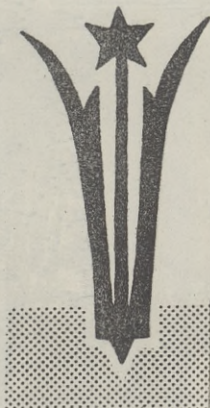
Aš mokaus lietuvių kalbą,
 nes mano tėvai yra lietuviai ir
 jie taip kalba su manim. Aš
 noriu kalbėti lietuviškai, nes
 kiti nežino, ką aš sakau. Dvi
 kalbas yra labai smagu ir nau-
 dinga mokėti. Kai aš užaugsiu
 ir būsiu didesnis, aš į Lietuvą
 važiuosiu.

Dutis Venclovas,
 V sk. Dariaus Girėno lit. m-la.

Aš turiu išlaikyti savo kalbą.
 Mano gyvenimas įdomesnis ir
 pilnesnis.

Rūta Staniškytė,
 Clevelando šv. Kazimiero lit.
 m-los XI sk. mokinė.
 ("Pavasario derlius")

TĖVŲ ŽEMĖ

Lietuva gimtinė
 Mano tėvelių,
 Apie ją mokysiuos
 Dar daug metelių.

Tėvų žemė
 Man tolima,
 Per lituanistinę mokyklą
 Ji bus artima.

Saulius Cibaš,

K. Donelaičio lit. m-los
 III sk. mokinys

Alb. Kašiubienė

LIETUVA

Liepom vainikuotas mano tėvų sodas,
Pievose pakviņę pradalgės žiedai;
Iš dangaus mėlynės žvelgia lino akys,
Ryto saulei tekant gieda vyturiai.

Naktį miškas tyliai sapno tamsoj miega,
Žvaigždžių žiburiuose mėnuo apvalus;
Man keliaut jei duotų, jei vartus atvertų,
Rasčiau lygų taką tiesiai į namus.

Sugirgždėtų svirtis, vandenį pasemtų,
Kelio dulkės dingtų nuo mano skruostų;
Beržai šalia kelio, mosiai paliai namą,
Tartų lauko ežiom: „Dar gyvas ir tu.“

Žymu man ant rankų pančių dar retežiai,
Ir žaizda tėvynės srūva dar krauju.
Svyra kelio kryžius, lydi be palaimos. .
Ieškau pėdai vietos pas tuščius namus.

Praėjo daug metų paukščio sparnu skridę,
Laisvę tau, tėvyne, pirkome kova;
Ir žydėj bijūnai, linko baltos ievos,
Šalis plėvesavo trispalvės spalva.

Tu turėjai savo, savo brangią žemę,
Vertė ten artojas vagą ant laukų,
Vyturio giesmėje, sidabro rasoje
Nešė lauknešėlį sesė takeliu..

Laisvės žemė trokšta, laisvės kantriai laukia,
Tautos dieną šventą Lietuva mus šaukia.
Te vienybės žiedus rankos mūsų skina,
Ir laisvės vainikan sutartinai pina.

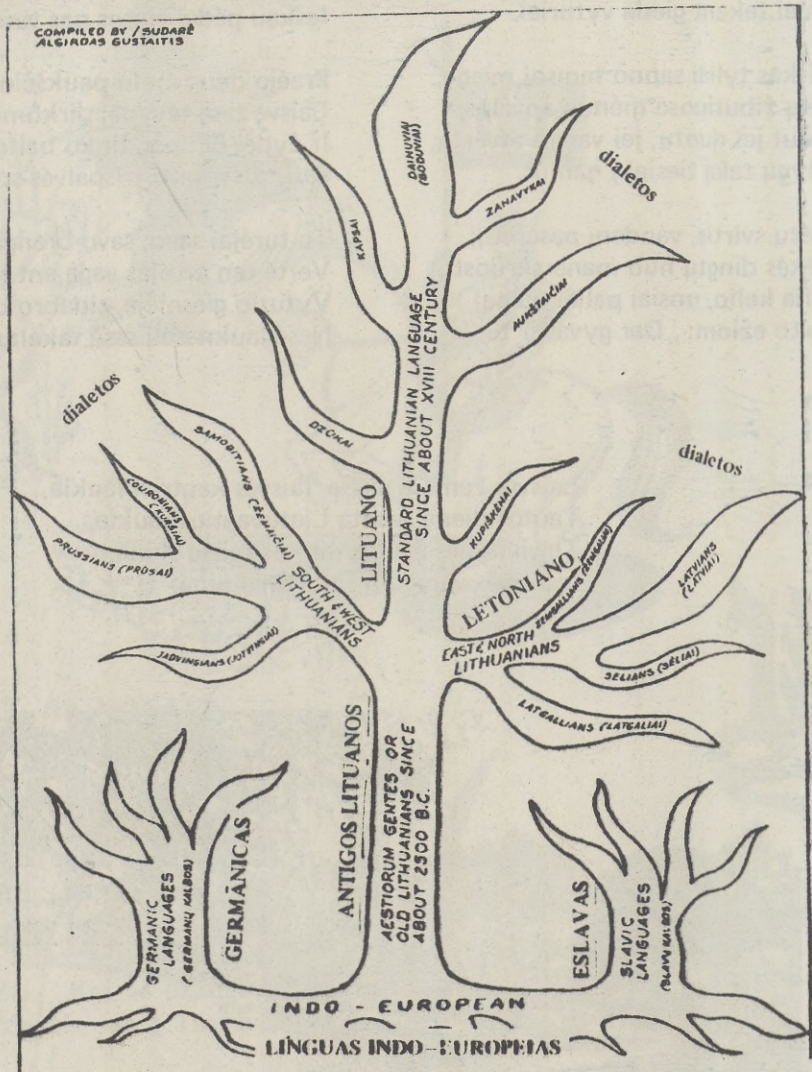
GRAŽIOJI LIETUVOS GAMTA DUBINGIŲ APYLINKĖJ.

DIDŽIAUSIAS PASAULIO TURTAS

Daug kalbų jau seniai pranyko nuo žemės paviršiaus. Tuo tarpu lietuvių kalba stovi kaip senas balto marmuro paminklas — stovi tyras, nepažeistas, po tiek žmonijos istorijos šimtmečių...

Šiandien pasaulis būtų daug turtingesnis savo kultūroje, jei Lietuva būtų laisva, nes lietuvių tauta ne tik atstovauja senąjai pirmųjų arijų kultūrai, bet ir turi savyje didžiausią turtą — savo gražią seną kalbą.

(Theodore S. Thurston, savo „Comparative Philology and An Outline of Lithuanian Grammar“, New York, William-Frederick Press).

O IDIOMA LITUANO IŠ knygos „Lietuviai Brazilijoje“

Os lituanos, ao contrário do que muitos pensam, não são eslavos nem tão pouco germânicos. Eles possuem uma língua própria, antiquíssima, rica no seu vocabulário e muito sonora. Esta língua enquadra-se no ramo báltico de línguas indo-europeias.

O lituano é uma das mais antigas línguas faladas no mundo contemporâneo. O povo da Lituânia, graças às condições histórico-geográficas, aliadas ao seu espírito conservador, preservou para a ciência o mais precioso monumento linguístico. Além do dual, conhecido dos gregos, o lituano conservou uma declinação com dez casos: nominativo, vocativo, genitivo, dativo, acusativo, ablativo, locativo, e mais tres casos, formados mediante sufixos, para indicar o movimento (ativo e passivo), a direção e o fim. Uma assombrosa prodigalidade em sufixos e prefixos, capacita um lituano de dar a qualquer verbo mais de vinte significações e sentidos diferentes.

ŠV. KAZIMIERO ATLAIDAI

Metinė šv. Kazimiero parapijos šventė bus kovo (março) 6 dieną.

Programoj:

– PAMALDOS 16 val. parapijos salėj. Jose dalyvaus ir regioninis vyskupas, Dom Luciano Mendes de Almeida.

– MENINĖ DALIS su gražiausių skaidrių pyne;

– suneštinės VAIŠĖS.

Bus proga ir atsisveikinti su t. A. Saulaičiu. Kadangi ATLAIDAI, tai pravartu gerai nu-teikti ir savo dvasią, dalyvaujant sakramentuose! (bus galima priėti ir išpažinties, atvykus kiek anksčiau).

Bairuose šį sekmadienį (kovo 6 d.) įprastų Mišių nebus.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS MINI-BOMBRINHAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Establm: 104.619.07

C. B. C. 60.883.000/001

R Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 – (Res. 274-1886)
São Paulo

O tačiau Lietuva

tik atbus gi kada!

“AŠ PRAŠAU, KAD SOVIETŲ SĄJUNGA MANO KRAŠTUI, LIETUVAI, GRAŽINTŲ NEPRIKLAUSOMYBĖ..

“AŠ NESIJAUČIU KALTAS. SAVO TĖVYNĖS, LIETUVOS, NEISDAVIAU. RUSIJOS, KURI VADINAMA SOVIETŲ SĄJUNGA, AŠ NELAIKAU SAVO TĖVYNĖ.

“NEPRIKLAUSOMA LIETUVA TURĖTŲ TURĖTI PILNĄ SUVERENUMĄ, LAISVĄ NUO SVETIMOS KARIUOMENĖS OKUPACIJOS TAUTINĘ ADMINISTRACIJĄ, SAVĄ TEISINĘ SISTEMĄ IR LAISVUS DEMOKRATINIUS RINKIMUS. SVETIMŲJŲ ŠALIŲ ĮSTATYMAI TADA NEVARŽYTŲ MŪSŲ VALDYMO SI, KAIP DABAR VARŽO RUSŲ. LAISVOJ LIETUVOJ RUSŲ KALBA NEBŪTŲ DOMINUOJANTI KALBA”.

(Iš Simo Kudirkos gynimosi kalbos, pasakytos 1971 gegužės 20 Vilniuje, Aukščiausiam ok. Lietuvos teisme)

Spauda yra artilerija, kurios šūviai siekia daug toliau, nekaip patrankų.

P. Giordani

MALDA UŽ TĖVYNĘ

Lietuvos katalikai vis labiau jaučia pareigą melstis už tėvynę. Per rankas platinamas atsisaukimas, priminęs tikinčiųjų persekiojimą, girtavimą, moralinį palaidumą, tautinių ir religinių tradicijų niekinimą, tėvynės

likimo pamiršimą, skatina kasdien melstis už tėvynę. Tėvynė kiekvienam žmogui yra brangi kaip motina, kaip gimtieji namai. Tik išsigimęs žmogus gali nemylėti savo tėvynės. Tad gelbėjime savo gimtąją žemę auka ir malda:

— Dieve, pažvelk į Lietuvą, šiandien einančią skaudžiu kryžiaus keliu.

Teatneša ši sunki dalia ne pražūtį, o tautos prisikėlimą.

Per nusikaltimų debesis tepasiekia Tave, dangiškasis Tėve, mūsų atsiprašymo balsas, nes sunkūs nusikaltimai it pančiai geležiniai prislėgė mūsų tautą.

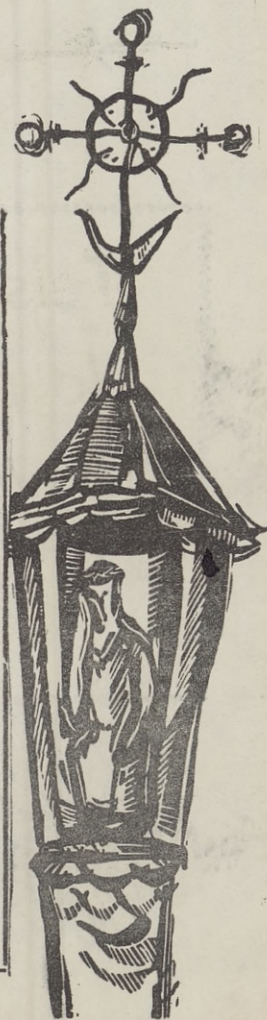
Daugelis jos vaikų nebemato

Tavęs, Dieve, ir savo amžinojo tikslo.

Tepraeina greičiau ta kančios taurė pro mūsų tautą.

Kol Tu, Viešpatie, pasilenksi prie savo kenčiančių vaikų, padėk kantriai ir išsvermingai pakelti priespaudos našta, kuri temdo mums saulę ir skaudina širdį.

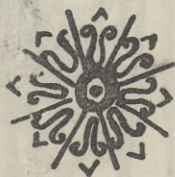
To prašome per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Teisingas, didis mūsų Dievas,
 Jo rankoj amžių ateitis.
 Gyvuos mūs Lietuva tėvynė,
 Ją laimins bočių praeitis.

(V. Mykolaitis-Putinas)

SEMANARIO NOSSA LITUÂNIA
MŪSŲ LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
Dr. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis